

- Heb ik het recht als ik niet akkoord ga om tegen te spreken, om leed of misnoegdheid uit te drukken ?
- Gebeurt het dat ik ontoereikende argumenten gebruik, ja soms volledig vals, om mijn gelijk te halen ? Rechtvaardigt de uitkomst altijd de middelen ?
- Wanneer het lijkt dat dingen moeten veranderd worden, tracht ik dan anderen te beïnvloeden, ja zelfs te vleien om hen aan mijn kant te krijgen ? Welk risico loopt de gemeenschap hierbij ?
- Welke zijn mijn beweegredenen wanneer ik een beslissing of een functie aan iemand toegekend betwist ? Kunnen deze altijd door God worden goedgekeurd ?

3.Verantwoordelijken gekozen en verdedigd door God :

In deze twee hoofdstukken stelt zich het probleem van het gezag. Mozes en Aäron zijn door God geroepen om het volk te leiden. Ze zijn niet volmaakt en hun familie is niet onberispelijk (zie bijv. de hoofdstukken 12,20). Wat de opstandigen niet beseffen is, dat ze door zich te verzetten tegen Mozes en Aäron, ze zich tegelijkertijd verzetten tegen God (Num 16:11). Mozes argumenteert niet . Hij stelt geen democratische stemming voor, hij richt zich tot de Here om het conflict te arbitrerem. Deze keer wordt een Godsoordeel voorgesteld. En God komt op een heel duidelijke manier tussen. Zijn heerlijkheid verschijnt voor de tweede keer in het boek Numeri (16:19). De spectaculaire straf voor de opstandigen zal de rechtmatigheid van de leider aantonen.

- Accepteer ik dat sommigen grotere verantwoordelijkheden hebben dan de mijne ?
- Wanneer een verantwoordelijke wordt verkozen in mijn gemeente, kan je dan zeggen dat hij door God is gekozen ? Betekent dit dat hij geen gebreken heeft, of dat hij geen fouten zal maken in de uitoefening van zijn ambt ? Welke autoriteit hem toekennen (zie Heb 13:17) ?

Machtsstrijd

7

08/11 – 14/11

Lees : Numeri 16 - 17

Nu bevinden de Israëlieten zich in de woestijn van Kades, voor 38 jaar van omzwervingen, van leed en ontberingen. Ze hebben geweigerd Kanaän binnen te gaan, en God heeft hen op hun woord genomen. De teleurstelling om het Beloofde Land niet binnen te gaan is groot, het volk is misnoegd. Het lijkt hen alsof Mozes zijn beloften niet houdt en alsof hij niets heeft gedaan om het vonnis van God teniet te doen.

Dit is een gunstig klimaat voor opstand. Wanneer je de teksten snel overloopt, dan krijg je de indruk van een algemene betwisting van het gezaq van Mozes en Aäron . Wanneer je er dieper op ingaat, dan onderscheid je een opstand die niet monolithisch is: ieder heeft zijn eigen motieven voor verzet.

a) De burgeropstand van Datan en Abiram tegen Mozes : (Num 16:1b, 12-15,25-34)

Datan en Abiram behoren tot de stam Ruben, eerstgeborene van Jakob. Ze zijn misnoegd omdat de voorrechten voor de eerstgeborene aan de Levieten zijn toegekend en ze aanvaarden moeilijk dat de leiding van hun natie niet door een lid van hun stam wordt gedragen . Ze betwisten de burgerlijke macht van Mozes en bestempelen hem als overheerser. Ze sleuren hierbij een groep van 250 notabelen met zich mee.

b) De godsdienstige opstand : Korach betwist Aäron (Num 16:1a,3-11,18-24a,27a,35)

Hier wordt het ambt van Aäron aangevochten, door een groep waarvan Korach, de Leviet, leider is. Hij bekleedde een bevoorrechte plaats (vers 9); hij was een Kehatiet (Ex 6:18,21), van de familie die zich moest bezighouden met de meest heilige voorwerpen uit de tabernakel (4:4-15). Korach is een redelijk naast familielid van Mozes en Aäron en denkt hierdoor recht te hebben op voorrechten. Hij trekt het priesterschap van Aäron in twijfel.

c) Het volk en de priesterklasse : (Num 16:2-5,21-22)

Deze teksten openbaren een ander onderliggend conflict : de 250 tegenstanders lijken geen Levieten te zijn. Ze worden als verantwoordelijken voor de gemeenschap (hoofden der vergadering – leiders van het volk) bestempeld (vers 2). In hun manifest herinneren zij eraan dat de ganse gemeenschap heilig is (vers 3). Het conflict woedt niet meer tussen de priesters die afstamden van Aäron en de Levieten, maar tussen het volk en de priesterklasse. Uit Num 16:21-22 blijkt dat men tracht de opstandigen van het volk af te scheiden . Ze beweren dit te vertegenwoordigen . In vers 21 wordt het woord "edah" over het algemeen gezien als "de bende" die Korach leidt . Het is echter het gebruikelijke woord om de "gemeenschap" van Israël aan te duiden , zoals in vers 22. De Here nodigt trouwens het volk uit om zich te verwijderen van de woning waarvoor de wierookdragers zijn verzameld. Alleen deze laatsten zullen getroffen worden.

d) Het volk tegen Mozes en Aäron : (Num 17:6-15)

De vernietiging van de opstandigen laat sporen na in de geest. Het volk kiest voor hen , tegen Mozes en Aäron(Num 17:6). De reactie van de Here is een verschrikkelijke epidemie die 14.700 doden zal maken. Ze wordt maar gestopt door de snelle tussenkomst van Mozes en Aäron, deze keer in liturgische vorm (Num 17:12-13). Deze evenementen zullen het gezag van Mozes als leider van het volk bevestigen. Teneinde definitief klaarheid over het priesterschap van Aäron te brengen, zal God nu een ander vreedzaam teken voorstellen. Het is Aäron die Levi vertegenwoordigt. Dit veronderstelt dat het conflict tussen hem en de Levieten is opgelost.

Enkele aandachtspunten en een aantal transposities :

1.Een gebrek aan vertrouwen in God.

Op "Laat het u genoeg zijn" van Korach (Num 16:3) antwoordt Mozes met "Laat het u genoeg zijn" (Num 16:7). Je krijgt de indruk op een keerpunt te staan . Vanuit dit punt is geen terugweg meer mogelijk. God zelf voelt zich aangevochten (Num 16:11). Het is waar dat de Israëlieten verwarring brengen. God heeft hen uit Egypte laten weggaan, met behulp van veel mirakels. Hij heeft hen geleid in de woestijn , voedsel gegeven en beschermd. Hij leidt hen

naar de poorten van het Beloofde Land. Maar het volk heeft gebrek aan geloof. Het is alsof het getroffen wordt door geheugenverlies ten overstaan van de heldendaden van God. Nochtans leidt de wolk-en vuurkolom het iedere dag. In de Sinäi als inleiding van de 10 Woorden herinnert God hen aan hun bevrijding (Ex 20:1). En ondanks al de goede zorgen waarmee God zijn volk omringt, toch is het volk wantrouwig, aarzelt, mort, heeft gebrek aan geloof ... Het heeft gekozen om het Beloofde Land niet binnen te gaan. Nu neemt het het God en zijn leiders kwalijk. Altijd de fout van de anderen ...

- Wanneer me iets moeilijks overkomt, heb ik dan de neiging om een buitenstaander hiervoor verantwoordelijk te stellen ? Ben ik bereid om mijn verantwoordelijkheid te erkennen?
- Gebeurt het dat ik God bedroef of kwets door mijn gebrek aan vertrouwen ?
- Hoe kan ik me de tussenkomsten en de bevrijdingen van God in mijn leven herinneren ? Hoe kan ik ze tastbaar maken om ze mij te herinneren (cf. Num 17:3) ?

2.De gebruikte argumenten van de opstandigen :

Korach, de populist, gedraagt zich als een ware demagoog. Hij werpt zich op als ware verdediger van de democratische rechten, die zo dikwijls de inzet zijn geweest van oorlogen in de volksgeschiedenis. Korach en zijn metgezellen vinden dat Mozes en Aäron zich verheffen boven het volk, terwijl het een volk van heiligen is. Dit zeggende, vleien ze dit koppige volk met verraderlijke woorden. Ze verbergen, onder bedrieglijk voorwendsel, de ware motieven van deze ganse onderneming : jaloezie en begeerte.

Daarbij komt nog dat ze tot twee keer toe Mozes verwijten dat hij hen een land heeft doen verlaten "vloeiende van melk en honing". Ze passen op Egypte de uitdrukkingen toe die de Here had gebruikt om het Beloofde Land te beschrijven (Ex 3:8,17; Lev 20:24) ! Het land van de slavernij wordt fantastisch (melk en honing). Je staat verstomd van de buitensporigheid van hun woorden. Ze verwisselen de waarden. Het is een belediging voor God.

- Indien iedereen evenwaardig is voor God, betekent dit dat ieder de verantwoordelijkheid over de gemeente moet dragen, dat ieder dezelfde functie in de gemeente heeft ?
- Hoe zit het met de democratie in de gemeente ? Hebben alle stemmen hetzelfde belang ? Indien sommigen een grotere beslissingskracht (vb. gemeentecomité) hebben dan anderen, is de gemeente dan nog een democratie ?

4. Tussenkomst van God

De straf laat niet op zich wachten. De grond splijt open en verzwelgt Korach en heel zijn familie. Het is moeilijk aan te nemen dat vrouwen en kinderen ook bij deze straf zijn betrokken (Num 16:27). Waarom deze hardvochtigheid, terwijl het recht van Israël de min 13-jarigen en één dag uitsluit van de opperste straf ?

Waarschijnlijk is men op een keerpunt gekomen in de geschiedenis van het heil. "Het is genoeg" zei het klaar en duidelijk . Op dit niveau denk je terug aan de tragische gevallen van verzet tegen God in de vorige eeuwen : toren van Babel, Sodom en Gomorra, de tijd van Noach. Wat men hier beleefd is even erg. Dit op zijn stappen teruggaan, naar Egypte, de leiding en geschenk van God weigerend, staat gelijk met hervallen in gevangenschap met haar gruwelijke onrechtvaardigheden, met terugvinden van heidense, immorele gebruiken en vooral met het risico valse goden te aanbidden. Gans de familie van Korach wordt opgeslokt... Nochtans leert Num 26:11 ons dat de zonen van Korach niet omgekomen waren. We danken aan hen trouwens enkele heel mooie psalmen waaronder Psalm 46 die de hier beleefde situatie beschrijft. De "wreedheid van God" is dikwijls meer theologisch dan materieel. Het is een pedagogisch middel gebruikt in de Oosterse denkwereld.

- Is het vanaf deze passage mogelijk om de goedheid en de rechtvaardigheid van God te verenigen ? Welke elementen spreken over het ene of het andere aspect ?
- Welk beeld heb ik van God ? Een God die straft ? Of een God die vergeeft zelfs al lijkt er geen hoop meer te zijn ?
- Waarin stelt het feit dat God energiek is, wanneer het gaat om het kwade een halt toe te roepen, me gerust ? Waarin jaagt het me schrik aan ?

Mozes en Aäron, de voorsprekers .

Bij deze nieuwe opstand kan Mozes niet meer (Num 16:4). Hij reageert hard : hij bidt tegen hen (Num 16:15). Niettemin stelt hij een test voor op de volgende dag in plaats van een onmiddellijke straf (16:5-7,16-19). Alsof hij nog wat tijd laat om berouw te hebben .

En wanneer God aankondigt dat Hij het volk ogenblikkelijk wil vernietigen (Num 16:20,21), doen Mozes en Aäron, trouwe voorsprekers, beroep op Zijn rechtvaardigheid om een totaal oordeel te vermijden. Mozes dringt aan in zijn gebed en God houdt er rekening mee, zelfs al zal de ernst van de situatie het verbod en de ban noodzakelijk maken .

En wanneer het volk protesteert na de dood van de rebellen (Num 17:6-15) is het nogmaals Mozes en Aäron die tussenkomen. Het beeld van Aäron, vuurpan in de hand, die tussen de doden en de levenden stond, is een mooi beeld van Jezus de Hoogpriesterlijke Vorst

Mozes en Aäron tonen nog maar eens aan dat ze houden van dit rebelse volk, dat ze gepassioneerd zijn door de genade, dat ze bereid zijn tussenbeide te komen ver buiten de limieten... En God is het met hen eens, en houdt rekening met hun vraag.

- Welke houding neem ik aan wanneer een broer of zus me bekritiseert ?
- Welk is mijn houding tegenover de zondaar ? Wat vraag ik aan God ? Straf of vergiffenis ?
- Sta ik bekend als voorspreker en ben ik gepassioneerd door de genade ?

Besluit:

In deze tekst kunnen we een andere dimensie ontdekken, hier niet verder uitgewerkt. De hoogmoed van Korach dwingt hem tot het ambiëren van een hogere plaats nl. deze van Aäron zelf. Met ontroerende inspanningen om hem tot de rede te brengen, onthult Mozes de bedoelingen van Korach en de ernst van de beweegredenen : tegen Aäron, die maar een mens was; maar in feite was de opstand "tegen de Here " gericht (vers 11). Korach en zijn mannen wilden zich meester maken van de godsdienstige macht . Dit is een zet van Satan (zie Jesaja 14:12-15, 1 Tim 3:6). Hij bekladt de reputatie van Mozes, net zoals Satan het doet met de reputatie van God.

Moge God ons de overtuiging en de kracht geven om de kant van de genade te kiezen boven deze van de beschuldiging.